

JÄTEALAN JA KIERTOTALOUDEN YHTEISTYÖRYHMÄ JÄKKI (2/2024)

Aika 3.6.2024 klo 13.00-15.30

Paikka Nh. Sali 4 (Eteläesplanadi 4) ja Teams

Osallistujat

Läsnä

Anna-Maija Pajukallio	YM (pj.)	Tuuli Kunnas	Rakennusteollisuus RT ry
Jarmo Muurman	YM	Tiina Toivonen	Suomen yrittäjät
Marja-Riitta Korhonen	YM (siht.)	Salla Koivusalo	YM
Anu Patrikainen	JHY	Annakaisa Elo	LUT-korkeakoulut
Tarja Anttonen	Kierrätysteollisuus	Heidi Lettojärvi	Energiateollisuus
Lisa-Marie Stenbäck	TYNK	Sirje Stén	YM
Timo Hämäläinen	KIVO	Heli Kivisaari	GTK
Tuulia Innala	Kuntaliitto	Merja Tornainen	Ruokavirasto
Paula Eskola	Motiva	Mervi Sivula	PIRELY
Eero Jalava	Sitra	Jukka Kero	Kiinteistöliitto
Riitta Levinen	YM	Sirkku Jaakkola	YM
Marja Ola	Kaupan liitto	Inkeri Riipi	LUKE
Tuovi Kurttio	RENET	Pirita Lindell	Teknologiateollisuus
Heikki Sorasahi	YM	Juha Espo	Tilastokeskus
Alli Pylkkö	YM	Harri Ikonen	HSY
Jussi Kauppila	YM	Malin zu Castell-Rüdenhausen	VTT
Juha Laurila	Rakennusteollisuus RT ry	Saila Porthen	ELY-keskus
Juha-Heikki Tanskanen	Suomen Pakkausyhdistys	Aaron Vuola	Metsäteollisuus ry
Tuuli Myllymaa	Syke	Mika Honkanen	TEM
Hanna Salmenperä	Syke	Outi Suomi	Business Finland

Etänä

Anna Potila-Kyläkoski	Tilastokeskus	Mikko Paunio	STM
Jenni Sademies	TYNK	Tuovi Kurttio	RENET-
Kati Suomalainen	YM	Uudelleenkäyttöverkosto	
Tarja-Riitta Blauberg	YM	Elina Pohjalainen	VTT
		Jussi Nikula	WWF Suomi

Asialista

1. Kokouksen avaus

Puheenjohtaja Anna-Maija Pajukallio avasi kokouksen klo 13.

2. Esityslistan hyväksyminen

Esityslista hyväksyttiin ilman muutostarpeita.

3. Ajankohtaiskatsaukset

Anna-Maija Pajukallio esitteli jätelainsäädännön ajankohtaisia asioita, jonka jälkeen Jarmo Muurman kertoi kiertotalouden ajankohtaisista asioista. Useampi taho ilmoitti kiinnostuksensa päästä kiertotalouslain työryhmään mukaan. Puheenjohtaja totesi, että työryhmää ei ole vielä virallisesti

asetettu, mutta se halutaan pitää mahdollisimman pienenä, jotta työskentely on tehokasta. JÄKKI-ryhmää seuraa jatkuvasti kiertotalouslain valmistelua.

Business Finlandin rahoitukseen liittyen todettiin, että suora vientikriteeri ei ole hyvä, vaan ennemminkin tulisi korostaa hankkeiden pilotointia kotimaassa. Kommentoitiin, että maailmalla suurinta arvonnäköistä tuovat aineettomat hyödykkeet, ja Suomi on jäänyt tästä kehityksestä jälkeen.

Kysyttiin, että sitooko EU:n 8 ympäristöohjelman väliarviointi tulevaa komissiota. Jarmo totesi, että se on jäsenmaiden yhteinen tahdonilmaus ja komissio sitten harkitsee, miten tulee sen huomioimaan. Arviointi sisältää kunnianhimoisia kirjauksia eikä komissiolla ole välttämättä mahdollisuuksia lähteä viemään sitä eteenpäin. Vielä ei ole tietoa, miten komission ohjelma muodostuu ja tuleeko väliarvioinnista mahdollisesti jotain syötettä siihen.

Lisäksi oltiin huolissaan tuottajavastuusääntelyn laajenemisesta uusille alueille. Tuottajavastuu on jo laajentunut perinteisten jäteasioiden ulkopuolelle mm. jätevesidirektiivissä. Tuottajavastuun valvontaan tulisi keksiä uusia keinoja, jos sitä laajennetaan edelleen. Vielä ei kuitenkaan ole nimetty uusia tuottajavastuun alaisia toimialoja.

Teemana yhdyskuntajäte

4. Pakkaus- ja pakkausjäteasetus / Tarja-Riitta Blauberg YM

Tarja-Riitta esitteli EU:n uutta pakkaus- ja pakkausjäteasetusta. Kommentoitiin, että uudelleenkäyttötavoitteiden poikkeuksien edellytykset vaativat harkintaa, sillä tilastointimenetelmät ovat vuonna 2018 olleet erilaiset kuin vuonna 2020, ja pitäisi miettiä tarkasti, mikä on tarkoituksenmukainen vertailuvuosi. Tarja-Riitta vastasi, että jäsenvaltion voi pyytää perutelluista syistä vertailuvuoden vaihtamista. Suomen pitää arvioida täyttyvätkö edellytykset ja olisiko se tarkoituksenmukaista.

Toivottiin myös, että EU vertailisi eri jäsenmaiden tilastoja keskenään. Tarja-Riitta totesi, että tilastoja tullaan jatkossa arvioimaan komission toimesta hyvin tarkasti muovi-omavaran kautta. Vuonna 2025 Suomeen kohdistuu muovi-omavaran maakohtainen tarkastelu ja näiden maakohtaisten tarkastelujen kautta tilastoja eri jäsenmaiden välillä saadaan yhdenmukaistettua. Uudelleenkäyttötavoitteiden poikkeamiseen liittyvien kierrätysastevaatimusten osalta Tarja-Riitta selvensi, että jäsenmaan tulee täyttää kierrätystavoitteet kaikkien pakkausmateriaalien osalta. Muovikassien vähentämistavoitteeseen eivät sisälly ohuet hevi-pussit eikä paksut muovikassit. Joten käytännössä tavoite koskee ns. normaaleja kaupoista ostettavia muovikasseja. Nyt ei kuitenkaan ole tarkoitus, että muovikassien vähentämistavoitteen myötä siirryttäisiin käyttämään muita kertakäyttöisiä kasseja, vaan pyritään lisäämään kestotuotteiden käyttöä.

5. Yhdyskuntajätetilastojen muutosten taustat

Harri Ikonen HSY:ltä kertoi HSY:n kotitalous- ja yhdyskuntajätetilastoista, jonka jälkeen Juha Espo Tilastokeskukselta kertoi yhdyskuntajätteen tilastoinnista. Tilastokeskusta pyydettiin tekemään arvio siitä, mikä osuus yhdyskuntajätteen määrän muutoksesta johtuu tilastojen tarkentumisesta ja mikä osuus jostain muusta. Juha kertoi, että tilastointitapa on tarkentunut poltettavan yhdyskuntajätteen sekä metallijätteen osalta. Poltettavan yhdyskuntajätteen määrä on oikeastikin vähentynyt, mutta metallijätteen osalta tilastointimuutoksen vaikutus on suurempi. Käytössä oleva data ei mahdollista tarkempaa tarkastelua. Resursseja tulisikin saada lisää jätetilastointiin. Todettiin myös, että alueellisia tarkasteluja tulisi tehdä, sillä eri lähteiden osuudet yhdyskuntajätteen osalta poikkeavat huomattavasti toisistaan erilaisilla maantieteellisillä alueilla.

6. Näin Suomi saavuttaa kierrätystavoitteet -tapahtumasarjan tulokset ja johtopäätökset / Riitta Levinen YM

Riitta kertoi ”Näin Suomi saavuttaa kierrätystavoitteet” –tapahtumasarjan tuloksista ja johtopäätöksistä. Kysyttiin, mitä KIVOn vetämälle piktoqrammihankkeelle kuuluu. KIVOn edustaja vastasi, että hankkeessa on siirrytty hankkeenjälkeiseen aikaan, eli aktiivista työtä ei enää tehdä. Kuntien jätelaitoksilla piktoqrammit on otettu laajasti käyttöön ja myös yrityksiltä on tullut kyselyjä. Lisäksi kysyttiin, mihin saakka Kiertotalous Suomella (Kisu) on rahoitus. Kysymykseen vastattiin, että valtiotalouden rahatilanne on tiukka ja se heijastuu myös Kisun toimintaan. Toimintaa on kuitenkin tarkoitus jatkaa ainakin toistaiseksi ja mietinnässä on, miten resurssit ja tekeminen pystytään yhteensovittamaan.

Muita asioita

7. Siirtoasiakirjaviestintä / Riitta Levinen YM

Riitta esitteli jätteen siirtoasiakirjoihin liittyvän uuden infomateriaalin.

8. Syyskauden teemoja

Marja-Riitta kertoi syyskauden alustavasta kokousaikataulusta sekä kokousteemoista. Pyydettiin, että erilaisia markkina-alustoja voisi jossain kokouksessa esitellä. Lisäksi ehdotettiin, että joulukuun kokouksessa voisi käsitellä uuden EU komission ohjelmaa. Sovittiin, että kokousten kestoa pidennetään kolmeen tuntiin.

9. Yhteistyöryhmän jäsenten kuulumiset

- **PIRELY:** PIRELYn edustaja kertoi tuottajavastuun some-kampanjan tuloksista yhdellä kalvolla. Kampanja sujui hyvin ja uusia tuottajia saatiin mukaan satoja.
- **JHY:** Jätehuoltopäivien ohjelma avataan tällä viikolla. Ilmainen etäosallistuminen opiskelijoille.
- **RENET:** Uudelleenkäytön ammattilaispäivät ovat seuraavan kerran (näillä tiedoin) 2.-3. 10. (vko 40).

Tähän asiakohtaan liittyen ehdotettiin, että jäsenet voisivat etukäteen kirjata ajankohtaisia asioita esim. jollain alustalla olevalle power-point kalvolle. Ehdotettiin myös, että Teamsin chat-palstalle voisi kokouksen aikana jäsenet kirjata etukäteen valmisteltuja ajankohtaisia asioitaan. Sihteerit lupasivat miettiä, mikä olisi toimiva systeemi yhteistyöryhmän jäsenten ajankohtaisten asioiden viestittämiseen.

10. Muut asiat

Ei muita asioita

11. Kokouksen päätös

Puheenjohtaja päätti kokouksen noin klo 15.